

COPIA I

Barcelona, 6 de març de 2012

Benvolguda Sra. Fortuny:

Com coneix la patronal que represento aglutina a un percentatge important de residències assistides de capacitat inferior a 40 places de servei, com també a un important nombre d'establiment privats, que no disposen ni de conveni de col·laboració ni de concert amb l'ICASS. Especialment aquests últims tipus d'establiments, ens referim sobretot als privats es troben, en l'actualitat, en una situació agònica econòmicament parlant que podria provocar el seu tancament abans de que acabi l'any en curs, la qual cosa representarà que un important nombre d'usuaris es quedin sense plaça, molts treballadors a l'atur i molts proveïdors amb factures pendents de pagament.

Evidentment buscar un únic culpable per aquesta situació seria agosarat i fins hi tot demagògic, però el que sí sembla clar és que la situació de l'economia del nostre país junt amb la implantació estricta de la Llei de la Dependència, fa que molts d'aquests establiments tinguin moltes places lliures la qual cosa provoca la seva agonia econòmica i els seus problemes greus de tresoreria. Si em permeto adreçar-me a vostè, en aquest context i amb aquestes premisses, és per intentar que des del Departament es puguí estudiar la manera de donar certa viabilitat a molts d'aquests establiments privats que, tot i funcionar molt correctament, veuen com moltes de les seves places estan lliures i per tant sense produir la rendibilitat que caldria per tal de fer viable l'establiment.

En els temps en que existien els expedients AR (Acolliment Residencial), els establiments no col·laboradors i no concertats sabien que, justament pel fet de ser exclusivament privats, podien tenir baixes d'usuaris per trasllat a establiments col·laboradors i/o concertats en la mesura en que aquests tinguessin places disponibles en els establiments que regentaven, però en aquell context el sistema s'autoregulava ja que en el moment en que els establiments col·laboradors i concertats estaven plens, de nou els privats ocupaven les places disponibles, és a dir, el propi sistema permetia que uns i altres funcionessin amb normalitat i tothom estava content, els establiments (fos quina fos la seva tipologia), els usuaris i les famílies. En l'actualitat el sistema s'ha tornat pervers, de fet si volem ser realistes resulta que donat que els establiments privats

estan en part exclosos del sistema, les residències en general han deixat de ser "substitutives de la llar", ja que l'usuari es veu obligat a escollir un establiment concret si és beneficiari d'un ajut a la dependència la qual cosa podria fins i tot, vulnerar el dret constitucionalment reconegut a la llibertat de residència.

El què volem dir és que, si el dret a percebre un ajut per la dependència, és un dret universal de tots els ciutadans, també ho és el dret a residir en el domicili que lliurement es triï, i per tant, combinant ambdós drets resultaria ajustat a la Norma que es permetés a tots els beneficiaris de la Llei de la Dependència, escollir el seu lloc de residència tant si la seva elecció fos estar en un establiment privat, com col·laborador o concertat, de fet hauria de ser el PIA el que s'adaptés a la voluntat de residència de l'usuari en un o altre lloc i no a l'inrevés com passa en l'actualitat en que és el PIA i unes llistes d'establiments els que determinen on ha de viure l'usuari.

Resulta obvi que sense jurisprudència que interpreti la combinació de normes i drets fonamentals, poc mes podem dir, si no és que trobem absolutament injust que es perjudiqui als usuaris i de resquitlló als establiments que tot i ser privats, haurien de poder ser també domicili o substitució de la llar d'aquells que són beneficiaris de la dependència.

El nostre dubte és, a qui beneficia aquesta situació actual?, potser al cuidador no professional o potser a la família del resident (que viu gràcies als ajuts i la pensió de qui hauria de ser necessàriament usuari d'un establiment segons el grau de dependència que tingués).

Com patronal creiem que un establiment residencial tot i ser privat, té avui en dia unes garanties assistencials gràcies a la tasca que fa el servei d'inspecció, que disten moltíssim de les garanties assistencials que pot oferir un domicili, i tot i així, als establiments privats se'ls aparta de la xarxa pública, sots l'argument de manca d'acreditació és a dir de manca d'adaptació normativa a exigències arquitectòniques i de personal, quan no es fa el mateix amb domicilis privats absolutament inapropiats per assistir a un Depenent, on es permet que la persona beneficiaria de l'ajut públic pugui continuar residint en el domicili familiar i cobrant un ajut econòmic públic, sense garanties d'assistència a la persona.

Si aquesta situació és ja dolorosa, encara ho és més la que es deriva de l'aplicació actual de la normativa vigent interpretada unilateralment per algunes treballadores socials que es permeten decidir sobre la documentació i requeriments per a l'elaboració dels PIA en el cas d'usuaris que es troben ingressats en establiments no col·laboradors o concertats i no acreditats provisionalment. En aquests casos les Treballadores Socials entreguen i complimenten el següent imprès a les famílies (imprès que se'ns dubte coneix però que li reproduïm):

**REQUERIMENT DE DOCUMENTACIÓ PER ELABORAR EL PIA
(PERSONES INGRESSADES A CENTRES NO ACREDITATS)**

Sr./Sra: [REDACTED]

Domicili: [REDACTED]

Localitat: Barcelona

Senyor/Senyora,

D'acord amb la informació i documentació que figura al vostre expedient, ens consta que en data d'avui esteu ingressat/da en un centre que no forma part del Sistema català de serveis socials.

Per poder gaudir de les prestacions de servei residencial del Sistema català d'autonomia i atenció a la dependència (SCAAD), és necessari ocupar una plaça integrada en el Sistema, d'acord amb la disposició addicional 59 de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.

Amb la finalitat d'elaborar el vostre Programa individual d'atenció (PIA), cal que presenteu a aquesta Àrea Bàsica de Serveis Socials la documentació següent:

- Document d'alta en llista d'espera de plaça residencial al centre de la Xarxa pública (és a dir, l'acreditació conforme teniu la reserva a centres de la Xarxa pública de serveis socials –centres propis o col·laboradors de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials– en el termini de 10 dies, des de l'endemà de la recepció i/o signatura d'aquesta notificació)
- El document d'inici del servei (full B o C) conforme s'ha efectuat l'ingrés en un centre de la Xarxa Pública en el màxim de 3 mesos

Transcorregut els tres mesos, a comptar de l'endemà d'haver rebut aquesta notificació, si no presenteu la documentació, es considera que desisteix de la seva petició i es dictarà resolució i s'arxivaran les actuacions, d'acord amb l'article 71.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i procediment administratiu comú.

Atentament,

Hem esmentat que la interpretació es fa de forma unilateral per les Treballadores Socials ja que ens consta que és decisió d'aquestes l'aplicació o no estricta d'aquests requeriments per elaborar el PIA, la qual cosa fa més grossos els greuges comparatius entre establiments i desperta dubtes i sospites entre aquells que es veuen afectats per l'aplicació d'aquest imprès sabent que l'aplicació del mateix és absolutament interpretativa i una decisió personal del Treballador Social que li correspon a la seva zona.

Evidentment estem absolutament d'acord amb la necessitat de que l'usuari sol·liciti la seva inclusió en una llista d'espera de plaça residencial en establiments de la xarxa pública (igual que succeïa quan els expedients eren d'Acolliment Residencial), el que resulta indignant és que es condicioni a l'usuari per poder tramitar-li el PIA a que abandoni l'establiment privat en el que es troba ingressat en un termini màxim de tres mesos, com esmenta el punt dos d'aquest document que li hem adjuntat.

Creiem que el què seria més lògic i preservaria, al menys en part, el dret a la lliure elecció de domicili, fora que es permetés al resident romandre en la seva plaça privada, fos quin fos el temps d'espera fins a tenir assignada definitivament una plaça de la Xarxa pública, sen en aquell moment quan, si renunciés a la plaça pública assignada, hauria de renunciar també al PIA. Si aquesta fos la forma de procedir, el resident estaria atès permanentment fins al canvi a plaça de la Xarxa, controlat per l'administració mitjançant el servei d'inspecció, sense cost econòmic afegit per les arques públiques i seria solament la voluntat del propi resident a mantenir-se en l'establiment privat, el què el privaria del dret a percebre un ajut públic.

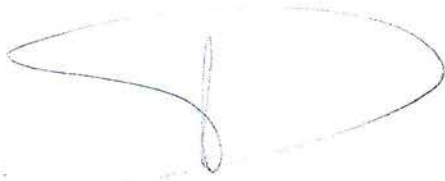
Senyora Directora General, en aquests moments en que augmenta l'atur, tanquen empreses, i es desmunta tot el nostre sistema econòmic, no creu que fora raonable que l'administració ajudés a les empreses a mantenir-se en el mercat?, l'ajut de l'administració mitjançant una interpretació correcta de la norma, fomentaria el manteniment del teixit empresarial (encara que ens referim a petites empreses privades), fomentaria el manteniment de llocs de treball, la facturació de molts proveïdors, els serveis de molts professionals que treballen per residències i potser sobretot, la continuació d'aquells empresaris en la seva contribució al sanejament de l'economia del nostre país per la via del pagament d'impostos que evidentment necessita la situació econòmica actual de Catalunya.

Una sola instrucció donada per vostè, pot salvar a molts establiments privats que durant anys han format part del teixit empresarial del nostre país, empresaris a qui no es poden imputar expedients sancionadors des de que operen en el sistema, que estan registrats però es plantegen per què deu servir avui per avui estar registrat si no poden operar empresarialment perquè el propi sistema els asfixia, empresaris que es senten estigmatitzats pel fet de ser privats i no poder modificar aquesta circumstància, empresaris que saben que estan en mans de les Treballadores Socials, aquestes professionals que poden ajudar o enfonsar un establiment segons la interpretació que facin en un o altre sentit de la Norma que és d'aplicació. És a dir, una sola instrucció de la Directora General en el sentit de preservar als usuaris estiguin en l'establiment que estiguin fins a l'obtenció de la plaça pública, permetria que molts establiments podessin continuar treballant.

Des d'UPIMIR creiem que un gest per part del Departament que vostè dirigeix podria calmar un sector convuls en l'actualitat, convuls i sobretot exhaust econòmicament parlant i cansat de lluitar contra el sistema. El futur, entre tots l'aconseguiem modelar fer-lo més ajustat a la realitat dels nostres usuaris actuals, però si no som capaços de cuidar allò que ja teníem i que ja existeix i es prefereix una condemna a la desaparició, la futura base de la nostra feina serà lluitar pels damnificats i això, en una societat avançada com la nostra, no hauria de passar mai.

Estem convençuts, coneixent el seu tarannà conciliador, dialogant i de concòrdia amb tots els operadors socials, que estudiarà les nostres peticions i reflexionarà sobre les mateixes, com també estem convençuts que en la mesura que li sigui possible pensarà en la fórmula que permeti respectar als establiments privats, al menys en això confien tots ells i confiem nosaltres com patronal que els representa.

Cordialment

Vicente Botella
President

**A LA DIRECTORA GENERAL
INSTITUT CATALA D'ASSISTÈNCIA I SERVEIS SOCIALS
DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA
GENERALITAT DE CATALUNYA**